

Demand-Side Management

IEAs Demand-Side Management Programme (IEA DSM) ble etablert i 1993 og har som målsetning å bidra til reduksjon og effektivisering av energi og effektbruk. Programmet har 16 deltakerland, i tillegg til EU-kommisjonen, og Norge var ett av de opprinnelige deltakerlandene. Enova SF er norsk kontraktpartner i programmet.

Programaktivitetene er organisert innenfor to programområder:

- **load shape cluster** som er rettet mot effektreduserende tiltak som gjennomføres for å optimalisere forbruksmønster, eller lastprofiler. Det andre programområdet heter
- **load level cluster** og omhandler både energi- og effektreduserende tiltak som gjennomføres for å redusere nivået på energibruken.

Publikasjoner og prosjektrapporter blir i størst mulig utstrekning gjort tilgjengelig for publikum, men i enkelte tilfeller offentliggjøres ikke sluttrapporter før ett år etter prosjektavslutning.

Per august 2009 er 7 prosjekter, eller tasks, igangsatt. Norge deltar i et prosjekter for tiden. Les mer om avsluttede og pågående prosjekter og last ned rapporter på: <http://www.ieadsm.org>.

Pågående prosjekter med norsk deltakelse:

Task XXI Standardisation of Energy Savings Calculations

Operating agent: Harry Vreuls, SenterNovem, Nederland.

Norsk deltaker: Enova v/ Even Bjørnstad.

Formålene med prosjektet inkluderer blant annet:

- å identifisere nasjonale og regionale standarder for beregning av energisparing, både eksisterende og de som er under utvikling, inkludert sentrale rapporter som beskriver dette
- å identifisere grunnleggende begreper, beregningsmåter og systemer for beregning av energisparing fra ulike energieffektiviseringstiltak.
- å utvikle metode for å beskrive ulike demand response-produkter
- å identifisere hvordan slike standarder kan brukes til å rapportere effekter av ulike (offentlige) tiltak, både på energisparing og klimagassutslipp
- å undersøke hvordan slike standarder kan brukes i nasjonale beregninger - å undersøke hvordan slike standarder kan forbedre sammenlignbarheten i evalueringer mellom ulike land

Avsluttede prosjekter med norsk deltakelse:

Task I: International Database on Demand-Side Management Technologies and Programmes (INDEEP)

Målsetningen var å utvikle en database over deltakerlandenes DSM- og energieffektiviseringsprogram. I tillegg ble innsamlede prosjekt/programdata analysert for å identifisere egenskaper og elementer som kjennetegner effektive programmer. Formålet med prosjektet var å presentere informasjon som skulle hjelpe energiselskap og myndigheter i utvikling og utforming av mer kostnadseffektive programmer.

Task XIII: Demand Response Resources

USA tok initiativ til DRR-prosjektet. Bakgrunnen var at en lang rekke land over tid hadde erfart betydelig effektknapphet. I enkelte land og regioner førte effektknappheten til black-outs og svært høye energipriser. Målsetningen med prosjektet er å utrede status for DRR i deltakerlandene og på bakgrunn av denne videreutvikle metoder og verktøy for implementering av DRR.

Prosjektet ledes av Ross Malme, RETX Energy Services i USA, på oppdrag for US Departement of Energy, og avsluttes i 2006. Norges nasjonale ekspert i prosjektet er [Ove Grande](#) fra SINTEF Energiforskning. Enova SF, Statnett SF, BKK Nett, EBL, Norsk Hydro, Statoil og Skagerak Nett finansierer og/eller bidrar med egeninnsats i prosjektet.

INDEEP ble ledet av Harry Vreuls fra NOVEM, Nederland, og avsluttet i 2004. Henholdsvis NVE og Enova finansierte norsk prosjektdeltakelse.

Prosjektet skulle evaluere og promotere Demand Side Bidding (tilbakesalg av effekt fra sluttbruker) som tiltak i effektknapphetsperioder, primært med hensyn til knapphet i forhold til flaskehals i overføringsnettet, men også i forhold til knapphet på tilgjengelig produksjonskapasitet. Prosjektet, som ble avsluttet i 2003, ble ledet av Linda Hull fra eaTechnology, Storbritannia. Norsk ekspert var Bjørn Grinden, SINTEF Energiforskning.

Task X: Energy Performance Contracting

Prosjektet skulle utrede og bidra til økt bruk av energiytelses- og energitjenestekontrakter, der kostnadsbesparelsen fordeles mellom byggeier og energitjenestetilbyderen (ESCO). I enkelte markeder, som for eksempel USA og Østerrike, er dette veletablerte mekanismer, mens bruken av dem i andre er lite utbredt og dårlig utviklet. Formålet med bruken av slike kontrakter er å bidra til økt installasjon og bruk av energieffektive systemer og løsninger.

Prosjektet ble ledet av Hans Westling, Promandat, Sverige og ferdigstilt våren 2004. Ingrid Magnussen og Harald Birkeland (begge NVE) var nasjonale eksperter for Norge.

Task VII: International Collaboration on Market Transformation

Prosjektet utredet bruk av merkevarebygging av energieffektivitet som virkemiddel, og formålet var å bidra til og akselerer markedstransformasjon. Med markedstransformasjon mener vi det å skape varige endringer i markeder for energieffektiv teknologi og løsninger. Prosjektet ble avsluttet i 2004 og ledet av Verney Ryan, Building Research Institute (BRE), Storbritannia.

Task VIII: Demand Side Bidding in a Competitive Electricity Market

Norge har som ledd i prosjektet i gangsett to nasjonale demonstrasjonsprosjekter som skal synliggjøre praktisk utførelse av Demand Response (laststyring) i forhold til Elspotmarkedet, Regulerkraft og Regulerkraftopsjonsmarkedet. Demonstrasjonsprosjektene ble våren 2005 innlemmet i Markedsbasert forbrukstilpasning (MABFOT) et større prosjekt finansiert av Norges Forskningsråd og en rekke brukere med Statnett og Enova i spissen.

Les mer om MABFOT på: <http://www.energy.sintef.no/prosjekt/mabfot>.

Task XIV: Market Mechanism for White Certificates Trading

Prosjektet har som formål å utrede bruken av hvite sertifikater som virkemiddel for å redusere energibruk og utslipp av klimagasser. Prosjektet ledes av Antonio Capozza fra CESI S.p.A. i Italia og avsluttes i løpet av 2005. Enova finansierer norsk deltakelse og nasjonal ekspert er [Andreas Krüger Enge](#), Enova SF.

Publisert 15. des. 2020 | Oppdatert 15. jul. 2024

[Last ned](#) [Del](#)

Meldinger ved utskriftstidspunkt 28. april 2026, kl. 23.04 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.